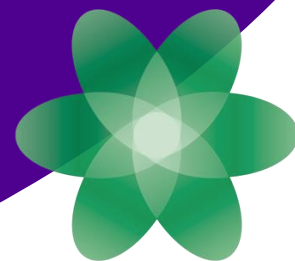




Valintaperusteet

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutus

Voimassa 1.8.2023-31.7.2024



Lääketieteellinen
ammattillinen jatkokoulutus

Sisällysluettelo

VALINTAPERUSTEIDEN VOIMASSAOLO	2
VALINTAMENETTELY	2
HAKUAIKA	2
TULOSTEN JULKAISEMINEN	3
YLIOPISTON TAI ERIKOISALAN VAIHTAMINEN	3
ALOITUSPAIKAT JA MUKANA OLEVAT KOULUTUSOHJELMAT	3
HAKUKELPOISUUS	4
MOTIVAATIOKIRJE	6
ALKUPISTEET	6
TYÖKOKEMUKSEN LASKEMINEN	10
HAASTATTELU	14
YHTEISPISTEET	18
VALINTOJEN TULOKSET	18
LIITTEET JA ASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN	19
ASIAKIRJOJEN NÄYTTÖ	20
KOEJAKSO	21
YLEISLÄÄKETIETEEN KOEJAKSO	22
TYÖTERVEYSHUOLLON KOEJAKSO	23

Valintaperusteiden voimassaolo

Nämä valintaperusteet ovat voimassa lukuvuoden 2023–2024 koskien syksyn 2023 hakukierrosta ja sen jälkeen järjestettävää lisähakua. Näissä valintaperusteissa esitetty aikataulu on viitteellinen, ja tarkempi aikataulu (esim. yliopistokohtaiset haastattelujen päivämäärät) ilmoitetaan erikseen [ammattillisen jatkokoulutuksen valtakunnallisilla verkkosivuilla](#).

Valintamenettely

Hakijan on mahdollista hakea hakukierroksella yhteen hakukohteeseen (esim. *Helsingin yliopisto – neurologia*).

Valinta tapahtuu alkupisteytyksen, motivaatiokirjeen, haastattelun ja koejakson perusteella. Alkupisteitä ei lasketa, jos hakukohteessa ei ole kilpailua aloituspaikoista. Haussa hyväksytty hakija saa määräaikaisen 2 vuoden opinto-oikeuden, jonka aikana hän suorittaa 6 kuukauden mittaisen koejakson. Hyväksytyn koejakson jälkeen erikoislääkärikoulutukseen hakenut henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden ja erikoishammaslääkärikoulutukseen hakenut henkilö lopullisen 6 vuoden opinto-oikeuden lukuun ottamatta suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärikoulutusta, jossa henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden. Lopullisiin opinto-oikeuksien kestoihin sisältyy myös käytetty määräaikainen opinto-oikeus.

Kevään lisähaussa noudatetaan samoja valintaperusteita ja -menettelyä kuin syksyn haussa. **Kevään 2024 lisähaussa alkupisteet huomioidaan syksyn 2023 hakuajan alkamispäivään saakka, eli 31.8.2023 asti.**

Hakuaika

Syksy 2023 päävalinta: HAKUAIKA 1.9.2023 klo 08:00 - 14.9.2023 klo 15:00

Kevät 2024 lisähaku: HAKUAIKA 1.2.2024 klo 08:00 - 14.2.2024 klo 15:00

Tulosten julkaiseminen

Syksy 2023: viimeistään 14.12.2023

Kevät 2024 lisähaku: viimeistään 16.5.2024

Syksyn haussa myönnetyn opinto-oikeuden alkamispäivä on 2.1.2024. Kevään lisähaussa myönnetyn opinto-oikeuden alkamispäivä on 3.6.2024. Opinto-oikeutta koskevat tiedot ilmoitetaan hyväksymiskirjeessä.

Yliopiston tai erikoisalalan vaihtaminen

Vaihtaessaan erikoisalaa tai yliopistoa erikoistuvan on osallistuttava uudelleen valintamenettelyyn. Hakijan on luovuttava vanhasta opinto-oikeudesta siinä vaiheessa, kun hän on suorittanut uuteen opinto-oikeuteen kuuluvan koejakson. Hakijan vanha opinto-oikeus toisella erikoisalalla tai toisessa yliopistossa päätetään siinä vaiheessa, kun hän on suorittanut uuteen opinto-oikeuteen kuuluvan koejakson hyväksytysti. Jos erikoistuva myöhemmin haluaa palata vanhalle erikoisalalleen, hänen tulee hakea opinto-oikeutta uudelleen valintamenettelyn kautta.

Hakija ei voi hakea uudelleen opinto-oikeutta, joka hänellä on jo voimassa hakuajan alkaessa (sama ala ja yliopisto). *Esimerkiksi jos hakijalla on vuonna 2017 myönnetty opinto-oikeus akuuttilääketieteen erikoisalalle Helsingin yliopistossa, hän ei ole hakukelpoinen Helsingin yliopiston akuuttilääketieteen hakukohteeseen.*

Aloituspaikat ja mukana olevat koulutusohjelmat

Aloituspaikat hakukohteittain löytyvät Opintopolusta ja [valtakunnalliselta ammatillisen jatkokoulutuksen verkkosivulta](#).

Kevään 2024 lisähaussa on mahdollisuus hakea syksyn 2023 haussa täyttämättä jääneitä aloituspaikkoja. Yleislääketieteen ja työterveyshuollon lukuvuosittaiset aloituspaikat jaetaan syksyn päähakuun ja kevään lisähakuun.

Hakukelpoisuus

Erikoislääkärikoulutukseen hakeutuvalla pitää olla:

- 1) Suomalainen lääketieteen lisensiaatin tutkinto tai vastaava ulkomailla suoritettu lääkärin tutkinto.
- 2) Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus) (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994, muutettu lailla 1030/2000 ja 1355/2014). Oikeuden tulee olla myönnetty ennen hakuajan alkamista (syksyn haussa 31.8.2023 ja kevään lisähaussa 31.1.2024).

Erikoishammaslääkärikoulutukseen hakeutuvalla pitää olla:

- 1) Suomessa suoritettu hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto tai vastaava ulkomailla suoritettu hammaslääkärin tutkinto.
- 2) Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus) (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994, muutettu lailla 1030/2000 ja 1355/2014). Oikeuden tulee olla myönnetty ennen hakuajan alkamista (syksyn haussa 31.8.2023 ja kevään lisähaussa 31.1.2024 mennessä).
- 3) Vähintään 2 vuotta työkokemusta kliinisissä hammaslääkärin tehtävissä laillistuksen jälkeen.

Erikoishammaslääkärikoulutukseen vaadittava 2 vuoden kliininen työkokemus:

Kahden vuoden kliinisen työkokemuksen täyttyminen lasketaan seuraavasti:

- Kliinisen työkokemuksen suorittaminen lasketaan laillistuksesta (osa- tai täyslaillistus), joka on seurannut välittömästi hammaslääkärin perustutkinnon jälkeen.
- Jos työskentely hammaslääkärin kliinisissä tehtävissä suoritetaan osa-aikaisesti, kertymä lasketaan suhteessa tehtyyn työaikaan.
- Kahden vuoden kliinisen työkokemuksen kertymiseen lasketaan myös alle 50 % osa-aikaiset työsuhteet. Laskemisessa voidaan ottaa huomioon osa-aikaiset työpäivät, myös useammassa työpaikassa yhtäaikaisesti. Yksittäisiä satunnaisia työpäiviä ei oteta huomioon. Hyväksytään korkeintaan 100 % työaika.

- Keskeytyksien laskemisessa käytetään samoja sääntöjä kuin erikoishammaslääkärikoulutuksen työkokemuksen laskemisessa. Opintopolussa ilmoitetaan erikseen, tuleeko hakijan toimittaa laskurilla laskettu yhteenveto työkokemuksen määrästä.
- 2 vuoden kliiniseksi työkokemukseksi laskettava kokemus ei vanhene.

Kielitaito

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviranomainen (Valvira) vastaa lääkärin ja hammaslääkärin kielitaidon tarkistamisesta laillistamisen yhteydessä.

Erikoistuva lääkäri ja hammaslääkäri tarvitsee koulutuksessaan suomen kieltä ja työssään sekä suomen että ruotsin kieltä. Laissa terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta (1200/2007, 18a§) säädetään, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä tulee olla hänen hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä kielitaito. Erikoistuvan tulee itse huolehtia siitä, että hänellä on riittävä, lain mukainen kielitaito opintojen suorittamiseksi terveystalvotjärjestelmässä. Työnantajan on aina varmistuttava siitä, että kaikilla työsuhteessa olevilla on riittävä kielitaito niihin tehtäviin, joita he suorittavat.

Haastattelut toteutetaan suomen kielellä Itä-Suomen, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistoissa. Helsingin yliopistossa haastattelut voidaan toteuttaa suomen kielen lisäksi ennalta sovitusti, asiointikieleksi ruotsin valinneiden osalta myös osittain ruotsin kielellä. Hakijan tulee ilmoittaa hakulomakkeella hakuaikana, jos toivoo kysymyksiä ruotsiksi. Tällöinkin osa kysymyksistä on aina suomeksi. Haastattelun erikoisalakohtaiset kysymykset ovat aina suomeksi. Muiden kysymysten kielestä päättää erikoisalan vastuhenkilö.

Yliopistosta riippumatta erikoisalan vastuhenkilön päätöksellä haastattelu voidaan poikkeuksellisesti toteuttaa kokonaan ruotsin kielellä, jos vastuhenkilö katsoo, että koulutuksen suorittaminen pääosin ruotsin kielellä on mahdollista (esim. Ahvenanmaan koulutuspaikat).

Motivaatiokirje

Hakemuksen liitteenä on toimitettava motivaatiokirje, jossa vastataan seuraaviin kysymyksiin:

1. Miksi haet erikoistumaan kyseiselle erikoisalalle kyseisessä yliopistossa?
2. Kerro aikaisemmasta tähän hakuun merkityksellisestä koulutustaustastasi ja työkokemuksestasi. Kerro miten ne tukevat menestyksellistä kouluttautumista hakemallesi erikoisalalle?
3. Miten muut ominaisuutesi ja taitosi tukisivat koulutustasi kyseisellä alalla?
4. Miten erikoisalan opinnot tukevat ammatillisia tavoitteitasi?

Kirjeen maksimipituus on 6000 merkkiä välilyöntien kera. Motivaatiokirje palautetaan PDF-tiedostona Opintopolun ohjeen mukaisesti. Kirjeen voi kirjoittaa suomen tai ruotsin kielellä. Motivaatiokirjettä ei pisteytetä, mutta sen toimittaminen hakulomakkeen liitteenä on pakollista. Sitä käytetään haastattelun taustamateriaalina. Jos motivaatiokirje puuttuu, hakemusta ei huomioida opiskelijavalinnassa.

Alkupisteet

Alkupisteisiin hyväksyttävä kokemus lasketaan syksyn hakuajan alkamispäivämäärään saakka, eli 31.8.2023 asti, myös lisähaussa. Jos hakukohteessa ei ole kilpailua aloituspaikoista, eli aloituspaikkoja on enemmän tai saman verran kuin hakijoita, alkupisteitä ei lasketa. Alkupisteitä annetaan työkokemuksesta ja tieteellisestä kokemuksesta.

Erikoislääkärikoulutus

Alkupisteytys erikoislääkärikoulutuksessa	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Yhteensä	18 p

Alkupisteytys sisätautien erikoisaloilla	
Työkokemus	10 p

Tieteellinen kokemus	8 p
Suoritettu sisätautien EL koulutus	2 p
Yhteensä	20 p

Työkokemuksen pisteytys erikoislääkärikoulutuksessa: enintään 10 p	
Sisätautialojen pisteytys enintään 12 p	
I Terveyskeskustyö: enintään 2 p	
Yleislääketieteen osalta 6 kk:n yli menevä terveystyö	
Alle 9 kk	0 p
9 kk	2 p
II Työkokemus erikoisalalta, jolle on hakemassa: enintään 6 p	
Yleislääketieteessä terveystyö lasketaan ensin tähän osioon	
1 p/kk, enintään 6 kk	0–6 p
Sisätautialoilla, kirurgisilla ja psykiatrisilla erikoisaloilla voidaan hyväksyä tähän kohtaan usean eri sisätautien, kirurgian ja psykiatrian alan käytännön koulutusta. <u>Hyväksyttävät alat (sisätautialat):</u> Endokrinologia, gastroenterologia, infektiosairaudet, kardiologia, kliininen hematologia, nefrologia, reumatologia, sisätaudit. <u>Hyväksyttävät alat (kirurgiset alat):</u> Gastroenterologinen kirurgia, käsikirurgia, lastenkirurgia, ortopedia ja traumatologia, plastiikkakirurgia, urologia, verisuonikirurgia, yleiskirurgia, sydän- ja rintaelinkirurgia, suu- ja leukakirurgia. <u>Hyväksyttävät alat (psykiatriset alat):</u> Oikeuspsykiatria, lastenpsykiatria, nuorisopsykiatria, psykiatria.	
III Työkokemus muulta erikoisalalta: enintään 2 p	
Alle 3 kk	0 p
3 kk-alle 6 kk	1 p
6 kk ja sen yli (yhdelta tai kahdelta erikoisalalta, yhden alan osuus väh. 3 kk).	2 p
Hyväksytään myös työskentelyä yliopistojen opetustehtävissä lääketieteen alalla. Opetustyötä voidaan hyväksyä enintään 3 kk. Varusmieslääkärinä toimimista tai siviilipalveluksen suorittamisesta lääkärin tehtävässä voidaan hyväksyä enintään 3 kk.	
IV Muu kokemus	
Suoritettu sisätautien EL koulutus/tutkinto (sisätautialoille haettaessa)	2 p

Huomioita työkokemuksen pisteytyksestä erikoislääkärikoulutuksessa:

- Terveyskeskustyö huomioidaan vain kategoriaan I (pl. yleislääketieteen erikoisalalle hakevat).
- Saman erikoisalan tai yllä mainittujen alojen työkokemusta ei huomioida kahteen eri pistekategoriaan, vaikka työkokemusta olisi yli maksimimäärän (poikkeuksena terveyskeskustyö yleislääketieteen erikoisalalla). *Esimerkiksi, jos käsikirurgian koulutusohjelman hakijalla on 1 v urologian ja 1 v verisuonikirurgian sekä 6 kuukautta neurologian työkokemusta, hän saa 6 pistettä haettavan alan työkokemuksesta (kategoria II /kirurgiset alat: urologia ja verisuonikirurgia) ja 2 pistettä muun alan työkokemuksesta (kategoria III/neurologia).*
- Erikoislääkärikoulutuksen alkupisteisiin huomioidaan työkokemus lääkärinä toimimisesta. Alkupisteisiin ei huomioida työkokemusta hammaslääkärinä toimimisesta.
- Yhteispäivystyksessä tehtyä työtä voidaan hyväksyä 3 kuukautta terveyskeskustyöksi (kategoria I ja yleislääketieteen koulutusohjelmaan hakijalla kategoria II tai I)
- Terveyskeskustyön (9kk) ja työkokemuksen muulta erikoisalalta (kategoria III, max 6kk) voi todistaa liittämällä hakemukseen todistuksen suoritetusta YEK- tai aiemmasta EL-koulutuksesta/tutkinnosta. Tällöin työtodistusta näiden osalta ei vaadita.
- Tutkimustyö huomioidaan tieteellisen kokemuksen pisteytyksessä.

Erikoishammaslääkärikoulutus

Alkupisteytys erikoishammaslääkärikoulutuksessa	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Yhteensä	18 p

Työkokemuksen pisteytys erikoishammaslääkärikoulutuksessa: enintään 10 p	
I Yleinen työkokemus hammaslääkärinä (ei painotu haettavalle alalle tai siihen liittyvälle alalle tai on muuten sisällöltään määrittelemätöntä): enintään 3 p	
Alle 6 kk	0 p
6 kk - alle 12 kk	1 p
12 kk - alle 18 kk	2 p
18 kk tai yli	3 p
II Työkokemus hammaslääketieteen erikoisalalta/painotusalalta, jolle on hakemassa: enintään 6 p	
1 p/kk, enintään 6 kk	0–6 p
III Työkokemus muulta hammaslääketieteen erikoisalalta/painotusalalta: enintään 1 p	
Alle 3 kk	0 p
3 kk tai yli	1 p
Hyväksytään myös työskentelyä hammaslääketieteen perusopetuksen tehtävissä yliopistolla tai palvelujärjestelmässä hammaslääketieteen alalla. Opetustyötä voidaan hyväksyä enintään 3 kk. Varusmieshammaslääkärinä toimimista tai siviilipalveluksen suorittamisesta hammaslääkärin tehtävässä voidaan hyväksyä enintään 3 kk työkokemukseen tähän kategoriaan.	

Huomioita työkokemuksen pisteytyksestä erikoishammaslääkärikoulutuksessa:

- Alkupisteisiin huomioidaan työkokemus siitä päivästä alkaen, kun kahden vuoden kliininen työkokemus (hakukelpoisuus) täyttyy.
- Saman erikoisalalan/painotusalan työkokemusta ei huomioida kahteen eri pistekategoriaan (II tai III), vaikka työkokemusta olisi yli maksimimäärän.
- Työkokemus erikoisalalta/painotusalalta hyväksytään ainoastaan, jos työtodistuksessa on esitetty selkeästi erikoisalakohtaisen työn prosenttiosuus (esim. *100 %:sta työstä 60 % on erikoishammaslääkäritasoista kariologiaa*).
- Tutkimustyö huomioidaan tieteellisen kokemuksen pisteytyksessä.
- *Erikoishammaslääkärikoulutuksen alkupisteisiin huomioidaan työkokemus hammaslääkärinä toimimisesta. Alkupisteisiin ei huomioida työkokemusta lääkärinä toimimisesta.*

Tieteellinen kokemus

Tieteellisen kokemuksen pisteytys erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksessa: enintään 8 p	
Tohtorin tutkinto * lääketieteen tai hammaslääketieteen alalta	8 p
Vähintään 3 lääketieteen tai hammaslääketieteen tieteellistä JUFO-julkaisua (tasot 1–3)**	6 p
Jonkin muun alan kuin lääketieteen tai hammaslääketieteen tohtorin tutkinto	4 p
1–2 lääketieteen tai hammaslääketieteen tieteellistä JUFO-julkaisua (tasot 1–3) **	2 p
Hakija on hyväksytty (opinto-oikeus olemassa) lääketieteen tai hammaslääketieteen tohtoriopiskelijaksi suomalaiseen yliopistoon	1 p
* suomalainen, yliopistolaisissa (558/2009) 7 §:ssä tarkoitettu, tai vähintään suomalaista tohtorin tutkintoa vastaava. Epäselvissä tapauksissa erikoisalan vastuuhenkilö päättää tohtorin tutkinnon kelpaavuudesta. Tutkinnon tulee olla myönnetty hakuajan alkuun mennessä.	
** Hyväksytty julkaistavaksi ennen hakuajan alkamista	

Huomioita tieteellisen kokemuksen pisteytyksestä:

Alkupisteitä saa yhdestä arvostelukohdasta, taulukon siitä kohdasta, joka on ylimpänä taulukossa. Esimerkiksi, jos hakijalla on opinto-oikeus tohtoriopiskelijaksi ja sen lisäksi 2 artikkelia, saa hän 2 pistettä.

Työkokemuksen laskeminen

Työkokemus terveyskeskuksesta

Kun lasketaan alkupisteitä terveyskeskuksessa suoritetusta työstä erikoislääkärikoulutuksen yhteishaussa, terveyskeskustyölle ei ole asetettu sisältövaatimuksia.

Jos hakija tulee valituksi opiskelijaksi erikoislääkärikoulutukseen, ennen opinto-oikeutta suoritettua terveyskeskustyökokemusta voidaan hyväksyä osaksi erikoislääkärikoulutusta vain, jos se vastaa opinto-oppaan vaatimuksia. Erikoislääkärikoulutusohjelmiin kuuluu kaikkiin pakollinen 9 kuukauden pituinen työjakso terveyskeskuksissa, jonka sisältö ja määräykset löytyvät erikoislääkärikoulutuksen opinto-oppaasta.

Työkokemus

Työkokemuksella tarkoitetaan laillistuksen jälkeistä työskentelyä riittävän suurella työaikaprosentilla (vähintään 50 %). Työkokemuksen todentamiseksi hakijan on toimitettava hakemuksen liitteenä työtodistukset, joissa tulee näkyä kaikki tiedot keskeytyksistä ja poissaoloista, tai maininta siitä, että niitä ei ole. Hakija voi osallistua hakuun, vaikka hänellä ei olisikaan yhtään työkokemusta.

Ammatinharjoittajana toimiminen on todistettava luotettavalla selvityksellä toimipaikasta saadulla työtodistuksella. Työtodistuksessa tulee olla henkilötiedot, työskentelyn alku- ja loppupäivämäärät, osa-aikaisuusprosentit tai keskimääräinen viikkotyöaika ja kaikki poissaolot tai maininta, jos poissaoloja ei ole ollut.

Työkokemusta lasketaan **erikoislääkärikoulutuksen** haussa siitä päivästä alkaen, kun lääkäri on saanut Valviran myöntämän oikeuden harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus). Alkupisteitä voi saada pääsääntöisesti työkokemuksesta, joka on tehty Suomessa, mutta myös laillistuksen jälkeen tehtyä työkokemusta ulkomailla voidaan hyväksyä EU/ETA-alueelta. Hakijan tulee esittää suomen-, ruotsin- tai englanninkielinen työtodistus, josta käy ilmi erikoisala, työjakso, työn sisältö, viikkotuntimäärä sekä palkalliset ja palkattomat poissaolot tai keskeytykset taikka maininta siitä, että niitä ei ole.

Työkokemusta lasketaan **erikoishammaslääkärikoulutuksen** haussa siitä päivästä alkaen, kun hammaslääkäri on saanut Valviran myöntämän oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä (osa- tai täyslaillistus, ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus). Hammaslääkärillä tulee olla suoritettuna 2 vuotta kliinistä työkokemusta hammaslääkärinä hammaslääketieteen lisensiaatiksi valmistumisen jälkeisen laillistamisen jälkeen (hakukelpoisuuden ehto). Vasta 2 vuoden kliinisen työkokemuksen jälkeen suoritettua työtä voidaan laskea työkokemukseksi, josta voi saada alkupisteitä. Alkupisteitä voi saada pääsääntöisesti työkokemuksesta, joka on tehty Suomessa, mutta myös laillistuksen jälkeen tehtyä työkokemusta ulkomailla voidaan hyväksyä EU/ETA-alueelta. Hakijan tulee esittää suomen-, ruotsin- tai englanninkielinen työtodistus, josta käy ilmi

erikoisala, työjakso, työn sisältö, viikkotuntimäärä sekä palkalliset ja palkattomat poissaolot tai keskeytykset taikka maininta siitä, että niitä ei ole.

Jos työ suoritetaan osa-aikaisena työnä, on sen oltava vähintään 50 % kokoaikaisesta työsuhteesta. Kertymä lasketaan suhteessa tehtyyn työaikaan ja maksimikertymä voi olla 100 %.

Työkokemus ei saa olla yli 10 vuotta vanhaa syksyn hakuajan alkamiseen mennessä lukuun ottamatta 9 kuukauden terveystyötä, joka ei vanhene.

Erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa 2 vuoden kliininen työkokemus ei vanhene.

Alkupisteytyksessä lyhyin hyväksyttävä yksittäinen työjakso on kuukausi kokopäiväistä työtä (kalenterikuukausi tai 30 päivää).

Työkokemusta voidaan laskea hyväksi vain siihen päivämäärään asti, mihin työtodistus on päivätty. Jos työsuhde on ollut esimerkiksi ajalla 1.1.2021–31.3.2021, mutta todistus on päivätty 15.2.2021, lasketaan työkokemusta hyväksi vain ajalta 1.1.2021–15.2.2021.

Työkokemusta laskettaessa lasketaan kertymä tässä järjestyksessä: täydet vuodet, kalenterikuukaudet ja päivät. Jos työsuhde on ollut esimerkiksi ajalla 1.12.2020 – 31.1.2021, työkertymä on tasan kaksi kuukautta. Työkertymästä vähennetään lopuksi siihen vaikuttavat poissaolot ja keskeytykset.

Huom. Koulutusjaksoista on laskelmia varten esitettävä työtodistukset, joista käy ilmi työsuhteen kesto, mahdollinen osa-aikaisuus sekä kaikki poissaolot ja keskeytykset.

Työtodistuksista tulee aina ilmetä kohta poissaolot ja keskeytykset (vaikka niitä ei olisi). Työtodistuksesta tulee käydä selkeästi ilmi minkä erikoisalan työkokemuksesta on kysymys. Työkokemusta ei lasketa mukaan alkupisteisiin, jos työtodistuksessa ei ole tietoja poissaoloista/keskeytyksistä, tai merkintä siitä, ettei niitä ole.

Keskeytyksien ja poissaolojen vaikutus työkokemuskertymään

Keskeytys- ja poissaolopäiviksi ei lasketa mm. seuraavia:

1. vuosilomapäivät
2. lomarahapäivät

3. säästövapaat (palkalliset)
4. aktiivivapaat, saldovapaat
5. päivystysvapaat, säteilyvapaat, tartuntatautilakiin perustuva pakollinen karanteenivapaa
6. täydennyskoulutus (koulutuksen edellyttämä)
7. ulkomainen koulutus (koulutuksen edellyttämä)

Kun seuraavien päivien yhteenlaskettu määrä ylittää 30 pv kalenterivuodessa, vähennetään ylimenevä aika suoraan koulutusjaksosta. Alla luetelluista syistä enintään 30 pv poissaolon hyväksyntä kalenterivuoden aikana edellyttää työsuhteen voimassaoloa.

1. sairausloma (palkallinen)
2. tilapäinen hoitovapaa (palkallinen/palkaton)
3. pakottavat perhesyyt
4. äitiysloma, isyysloma, vanhempainvapaa (palkallinen/palkaton)
 - a. Yhteen lapseen tai raskauteen liittyvästä äitiys-, isyys- tai vanhempainlomasta voidaan laskea kuitenkin vain kuukausi, vaikka vapaat jakautuisivat eri vuosille.
5. opintovapaa mukainen opintovapaa
6. opiskelu (palkaton)
7. lukuloma kuulustelua varten
8. puolustusvoimien kertausharjoitukset
9. lomautukset, säästösyyt, talkoovapaat

Seuraavat päivät vähennetään suoraan koulutusjaksosta:

1. yksityisasia (palkaton)
2. virkavapaus/työloma (palkallinen/palkaton)
3. sairausloma (palkaton)
4. hoitovapaa (palkaton)
5. vuorotteluvapaa (palkaton)
6. sopeuttamisvapaa
7. (määrittelemätön) poissaolo

Erikoisalan vastuuhenkilö tai henkilö, jolle erikoisalan vastuuhenkilö on asian delegoinut vahvistaa alkupisteytyksen tarvittaessa.

Haastattelu

Haastatteluun kutsuttavien määrä

Hakijat kutsutaan alkupisteiden perusteella strukturoituun haastatteluun. Haastatteluun kutsuttavien määrä on suhteessa aloituspaikkojen määrään. Jos kahdella tai useammalla hakijalla on samat alkupisteet, kutsutaan kaikki nämä hakijat haastatteluun.

Erikoislääkärikoulutuksen haussa haastateltavien määrä on seuraava:

- 1 aloituspaikka – 3 haastateltavaa
- 2–4 aloituspaikkaa – 2 kertainen määrä haastateltavia
- 5 tai enemmän aloituspaikkaa – 1,5 kertainen määrä haastateltavia suhteessa aloituspaikkoihin

Erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa haastateltavien määrä on seuraava:

- 1 aloituspaikka – 4 haastateltavaa
- 2 tai enemmän aloituspaikkaa – 3 kertainen määrä haastateltavia

Jos hakijan alkupisteet riittävät, hän saa kutsun hakukohteensa haastatteluun. Jos hakija ei pääse alkupisteiden perusteella haastatteluun, hän saa asiasta tiedon tässä vaiheessa ja hakijan valintaprosessi päättyy.

Jos hakija saa kutsun saman hakukohteen haastatteluun/yleislääketieteen starttiseminaariin, johon hän on osallistunut 13 edellisen kuukauden aikana samassa yliopistossa, saa hän valita siirretäänkö ko. hakukohteen aikaisemmat haastattelupisteet nykyiseen hakuun, vai osallistuuko hän uudelleen haastatteluun/starttiseminaariin.

Haastattelun sisältö

Haastattelut järjestetään yksilöhaastatteluina, joiden kesto on n. 30 minuuttia/haastateltava hakija. Haastattelun avulla saadaan selville, onko hakijan käsitys alasta ja sillä työskentelystä realistinen. Haastattelu auttaa myös arvioimaan vuorovaikutus- ja kommunikaatiotaitoja ja selvittämään millaiset motivaatiotekijät hakijalla on erikoistumista varten.

Haastattelijoita on tyypillisesti 3–4, mutta aina vähintään 2. Haastattelijoina toimivat yliopiston vastuuhenkilö hakukohteen alalta tai hänen valtuuttamansa yliopiston edustaja ja hänen vahvistamansa henkilöt, ensisijaisesti palvelujärjestelmän edustajat kyseiseltä yhteistyöalueelta.

Ajankohta

Syksy 2023: Haastattelut järjestetään marraskuussa 2023

Kevät 2024 lisähaku: Haastattelut järjestetään maaliskuu- tai huhtikuussa 2024

Haastattelupäivät ovat nähtävissä ammatillisen jatkokoulutuksen valtakunnallisilla verkkosivuilla. Tarkka päivämäärä ja kellonaika ilmoitetaan haastatteluihin kutsuttaville erikseen, noin 2 viikkoa ennen haastattelua.

Erikoisalan vastuuhenkilö päättää toteutetaanko haastattelu etäyhteyksillä vai lähihaastatteluna. Hakija vastaa itse mahdollisista matka- ym. kustannuksista haastatteluun. Lähihaastattelut järjestetään siinä kaupungissa, jossa kyseinen hakukohde sijaitsee. Joillakin aloilla voidaan käyttää valtakunnallista haastattelua, jolloin haastattelu voi olla minkä tahansa lääketieteellistä koulutusta tarjoavan yliopiston alueella.

Pisteet

Haastattelun kysymykset kattavat 4 eri teemaa: kokemus alasta ja motivaatio perehtyä alaan, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot, erikoisalakohtaiset kysymykset sekä erityistaidot ja paineensietokyky. Erikoisalakohtaiset kysymykset ovat valtakunnallisesti samat.

Maksimipisteet koko haastattelusta ovat erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa 10 pistettä. Yhdestä kysymyksestä voi saada enimmillään yhden pisteen. Jokaisesta teemaosioista on saatava vähintään puolet pisteistä, muutoin hakijaa ei voida ottaa opiskelijaksi.

Vastausten arviointi tapahtuu viisiportaisen asteikon mukaisesti: erinomainen/1 p, hyvä/0,75 p, tyydyttävä/0,5 p, välttävä/0,25 p, heikko/0 p.

Erikoisalan vastuuhenkilö vahvistaa haastattelun pisteet (yhteenvedossa käytetään em. pisteytysasteikkoa).

Yleislääketiede

Hakijat kutsutaan alkupisteiden perusteella aloitusseminaariin ja sen jälkeen alkavalle 5 viikon verkkokurssille, jolla laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS). Aloitusseminaariin kutsuttavien määrä on enintään 1,5-kertainen suhteessa myönnettäviin opinto-oikeuksiin. Haastattelijoina seminaarissa toimivat vähintään erikoisalan vastuuhenkilö tai hänen valtuuttamansa henkilö yliopistosta sekä palvelujärjestelmän edustaja. HOPS arvioidaan kahden henkilön toimesta. Verkkokurssin fasilitaattorina/ohjaajina toimivat henkilöt eivät arvioi kyseisen kurssin HOPS:ia.

Aloitusseminaarin ja verkkokurssin sisältö kattaa seuraavat teemat: kokemus alasta ja motivaatio perehtyä alaan, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot, erikoisalakohdaiset kysymykset sekä kyky reflektioon, erityistaidot ja paineensietokyky. Kysymykset ovat valtakunnallisesti erikoisalalla yhdessä sovitut, jotta hakijoiden vertailtavuus alan sisällä toteutuu. Maksimipisteet koko haastattelusta (aloitusseminaari, verkkokurssi ja HOPS) ovat 10 pistettä.

Tarkempi kuvaus haastattelua vastaavan aloitusseminaarin ja verkkokurssin sekä HOPS:n arvioinnista on alla. Jokaisesta teemaosioista on saatava pisteitä, jotta hakija voi saada ehdollisen opinto-oikeuden.

YLE: Starttiseminaarin ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS:n) pisteet; enintään 10 pistettä	
AKTIIVISUUS/osallistuminen STARTTISEMINAARISSA; enintään 1 piste	
Osallistuu ymmärrettävällä suomen tai ruotsin kielellä pienryhmän keskusteluihin ja yhteiseen keskusteluun.	1 p
Osallistuu ymmärrettävällä suomen tai ruotsin kielellä vain pienryhmän keskusteluihin TAI vain yhteiseen keskusteluun.	½ p
Vetäytyy keskustelusta	0 p
OSALLISTUMINEN VERKKOKURSSILLA, välitehtävien palautus; enintään 1 piste	

Palauttaa kurssialueelle kaikki välitehtävät.	1 p
Palauttaa kurssialueelle osan välitehtävistä.	½ p
Ei palauta välitehtäviä.	0 p
OSALLISTUMINEN VERKKOKURSSILLA, osallistuminen välitehtävien keskusteluun; enintään 1 piste	
Osallistuu kurssin jokaisen välitehtävän keskusteluun.	1 p
Osallistuu vain osaan keskusteluista.	½ p
Ei osallistuu verkkokurssin keskusteluun.	0 p
HOPS:n RAKENNE; enintään 1 piste	
Rakenne noudattaa kurssin ohjeita ja teksti on ymmärrettävää suomea tai ruotsia.	1 p
Rakenne noudattaa osittain kurssin ohjeita ja teksti on ymmärrettävää suomea tai ruotsia.	½ p
Rakenne puuttuu tai teksti ei ole ymmärrettävää suomea tai ruotsia.	0 p
HOPS:n SISÄLTÖ:	
Hakija analysoi elämänkokemuksensa sekä opiskelu- ja työhistoriansa merkityksiä yleislääketieteen erikoislääkäriksi kehittämisessään; enintään 3 pistettä	
Pohtii laaja-alaisesti kokemuksiaan ja niiden merkitystä kehittämisessään.	3 p
Pohtii jonkin verran kokemuksiaan ja niiden merkitystä kehittämisessään.	1 p
Kuvaa pelkän opiskelu- ja työhistoriansa.	0 p
Hakija tunnistaa kehittymistarpeitaan suhteessa yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen osaamistavoitteisiin; enintään 2 pistettä	
Tunnistaa kehittymistarpeitaan eri osaamisalueilla.	2 p
Tunnistaa yksittäisiä kehitystarpeitaan.	1 p
Ei tunnista kehittymistarpeita.	0 p
Hakija esittää kehittymistarpeitaan vastaavat yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen osaamistavoitteet, joihin hän keskittyy seuraavan koulutusvuoden aikana; enintään 1 piste	
Esitetyt osaamistavoitteet ja kehittymistarpeet vastaavat toisiaan.	1 p

Esitetyt osaamistavoitteet vastaavat osittain kehittymistarpeita.	½ p
Esitetyt osaamistavoitteet eivät vastaa kehittymistarpeita.	0 p

Prosessin jälkeen hakijoiden alku- ja haastattelupisteet (aloitusseminaari, verkkokurssi ja HOPS) lasketaan yhteen. Valinnat jatkoon tehdään yhteispisteiden perusteella.

Yhteispisteet

Hakijan lopulliset pisteet muodostuvat alkupisteistä ja haastattelupisteistä. Jos hakukohteessa ei ole kilpailua aloituspaikoista, haastattelupisteet muodostavat yhteispisteet.

Jos haastattelun jälkeen 2 tai useampi hakija ovat täsmälleen samoissa pisteissä, tasapistesääntönä käytetään haastattelun 1. teeman yhteispisteitä, jotka ratkaisevat hakijoiden järjestyksen. Jos hakijat ovat tämän jälkeen edelleen tasapisteissä, kaikki hakijat valitaan.

Yleislääketiede: Jos haastattelun jälkeen 2 tai useampi hakija ovat täsmälleen samoissa pisteissä, tasapistesääntönä käytetään HOPS:n sisältöä koskevia pisteytyksiä, jotka ratkaisevat hakijoiden järjestyksen.

Valintojen tulokset

Tulokset julkaistaan viimeistään 14.12.2023 (syksyn haku) ja 16.5.2024 (kevään lisähaku). Hakija saa tiedon valinnan tuloksesta Opintopolusta sekä sähköpostilla.

Valinnassa hyväksytyille hakijalle tarjotaan määräaikaista erikoisalakohtaista opinto-oikeutta, joka vahvistuu erikoisalasta riippuen lopulliseksi 10 tai 6 vuoden opinto-oikeudeksi hyväksytyin koejakson jälkeen. Määräaikainen opinto-oikeus on voimassa 2 vuotta.

Hakijan tulee ottaa vastaan määräaikainen opinto-oikeus hyväksymiskirjeen ohjeiden mukaisesti määräaikaan mennessä. Opiskelupaikan vastaanottamatta jättäminen määräajassa johtaa opiskelupaikan menetykseen.

Syksyn haussa myönnetyn opinto-oikeuden alkamispäivä on 2.1.2024. Kevään lisähaussa myönnetyn opinto-oikeuden alkamispäivä on 3.6.2024. Opinto-oikeutta koskevat tiedot ilmoitetaan hyväksymiskirjeessä

Liitteet ja asiakirjojen toimittaminen

Hakemuksen liitteeksi toimitettavat asiakirjat liitetään sähköisesti Opintopolkuun hakemuslomakkeen liitteeksi PDF-muodossa. Liitteet on nimettävä selkeästi Opintopolussa annettujen ohjeiden mukaisesti ja työtodistukset on jaoteltava niiden alkupistekategorioiden alle, joihin ko. työkokemus kohdentuu.

Hakijan on toimitettava seuraavat liitteet, jos hän aikoo vedota niihin haussa:

Kaikille pakolliset liitteet:

- Todistus itsenäisistä ammatinharjoittamisoikeuksista Suomessa (Valviran päätös) ja erikoishammaslääkärikoulutuksessa todistus myös mahdollisesta osalaillistuksesta (laillistus, joka seurannut välittömästi HLL-tutkinnon jälkeen). Liitteen tulee olla Valviralta saatu todistus, jossa näkyy laillistuksen päivämäärä (esim. kuvankaappaus Terhikistä ei riitä).
- Motivaatiokirje

Ulkomailla tutkinnon suorittaneille pakolliset liitteet:

- Lääketieteen tai hammaslääketieteen tutkintotodistus, jos tutkinto on suoritettu ulkomailla

Kokemuksen todistamiseen tarvittavat liitteet:

Työkokemus

- *Työtodistukset*, joissa tulee näkyä kaikki tiedot keskeytyksistä tai poissaoloista (palkalliset/palkattomat), tai maininta siitä, ettei niitä ole. (Ammatinharjoittajana toimiminen todistetaan luotettavalla selvityksellä toimipaikasta saadulla todistuksella

(todistus työskentelystä erikoistuvan lääkärin tai hammaslääkärin tehtävässä.)

Todistuksesta tulee ilmetä henkilötiedot, työskentelyn alku- ja loppupäivämäärä, osa-aikaisuusprosentti tai keskimääräinen viikkotyöaika sekä mahdolliset poissaolot ja keskeytykset. Työtodistuksesta tulee käydä selkeästi ilmi minkä erikoisalan työkokemuksesta on kysymys.

- Todistus suoritetusta YEK-koulutuksesta (voit käyttää todistusta todistaaksesi terveyskeskustyön ja työkokemuksen muulta erikoisalalta suoritetuksi)
- Tutkinto-/koulutustodistus tai Valviran laillistustodistus aikaisemmin suoritetusta erikoislääkärin koulutuksesta, jos sellainen on (voit käyttää todistusta todistaaksesi terveyskeskustyön (2 p) ja työkokemuksen muulta erikoisalalta (2 p) suoritetuksi). Tutkinto-/koulutustodistus tai Valviran laillistustodistus aikaisemmin suoritetusta erikoishammaslääkärin koulutuksesta, jos sellainen on (voit käyttää todistusta todistaaksesi yleisen työkokemuksen (3p) ja työkokemuksen muulta erikoisalalta (1p) suoritetuksi).

Opintopolussa ilmoitetaan erikseen, tuleeko hakijan toimittaa laskurilla laskettu yhteenveto työkokemuksen määrästä.

Tieteellinen kokemus

- Tohtorin tutkinnon suorittaneilta yliopiston myöntämä tutkintotodistus
- Yliopiston opiskelutodistus, josta käy ilmi tohtorintutkinnon suoritusoikeus
- Tieteelliset artikkelit

Asiakirjojen näyttö

Hakijan on pyydettäessä esitettävä todistukset, joihin hän on hakemuksessaan vedonnut. Jos hakija ei tule esittämään asiakirjoja yliopiston ohjeistuksen mukaisesti määräajassa, hakijan määräaikainen opinto-oikeus peruuntuu.

Viralliset käännökset

Jos asiakirjasi ovat muun kuin englannin-, suomen- tai ruotsinkielisiä, vaaditaan virallinen käännös jollekin näistä kielistä. Käännöksen tulee olla joko myöntäneen oppilaitoksen

tekemä käännös tai virallisen kääntäjän tekemä käännös. Käännöksen jokaisella sivulla tulee olla kääntäjän leima ja/tai allekirjoitus. Hakijan itse tekemiä käännöksiä ei hyväksytä.

Koejakso

Valintamenettelyssä hyväksytylle hakijalle myönnetään määräaikainen opinto-oikeus, joka on voimassa 2 vuotta. Määräaikaisen opinto-oikeuden voimassaoloaikana suoritetaan 6 kuukauden mittainen koejakso. Koejakson aloittaminen edellyttää opinto-oikeutta erikoisalalle. Koejakso voidaan aloittaa yliopiston rekisteriin merkitystä opinto-oikeuden alkamisajankohdasta lähtien.

Koejakson hyväksytyt suoritus on edellytys lopullisen opinto-oikeuden saamiselle. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta. Kirjaukset tehdään ELSA-palvelussa. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Koejakson tavoitteena on arvioida erikoistuvan soveltuvuus erikoisalalle.

Koejakson tavoitteet

Koejakson myötä erikoistuvalla on:

- muodostunut kattava kuva erikoisalan sisällöstä, työtehtävistä, tavallisimmista toimenpiteistä ja vaatimuksista;
- muodostunut käsitys omasta valmiudesta toimia alalla;
- varmistunut kiinnostus ja motivaatio kouluttautua alalle.

Koejaksolla kouluttajat arvioivat erikoistuvan:

- kiinnostusta hakea tietoa ja kehittää osaamistaan;
- valmiuksia työskennellä erikoisalalle tyypillisissä tiimeissä ja työyhteisössä;
- valmiuksia erikoisalalle tyypillisissä työtehtävissä ja toimenpiteissä;
- suullisia ja kirjallisia vuorovaikutustaitoja niin potilaiden, omaisten kuin kollegojen sekä moniammatillisen tiimin kanssa kommunikoitaessa;
- mahdollisia erityisosaamista ja paineensietokykyä suhteessa erikoisalan vaatimuksiin.

Koejakson suorittamisesta löytyy tarkempi kuvaus erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen opinto-oppaan kappaleessa 4.7.1. *Koejakso* ja ammatillisen jatkokoulutuksen valtakunnallisilta verkkosivuilta.

Hyväksytyin koejakson jälkeen erikoislääkärikoulutukseen hakenut henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden ja erikoishammaslääkärikoulutukseen hakenut henkilö lopullisen 6 vuoden opinto-oikeuden lukuun ottamatta suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärikoulutusta, jossa henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden. Lopullisiin opinto-oikeuksien kestoihin sisältyy myös käytetty määräaikainen opinto-oikeus. Lopullinen opinto-oikeus voi olla voimassa vain yhteen koulutusohjelmaan kerrallaan.

Hylätty koejakso johtaa määräaikaisen opinto-oikeuden päättymiseen, eikä oikeuta erikoistuvaa hakeutumaan toiseen koulutuspaikkaan tai jatkamaan koejakson pituutta, vaikka määräaikaista opinto-oikeutta olisi jäljellä. Jos koejakso hylätään, erikoisalan vastuuhenkilö on yhteydessä erikoistuvaan jatkosuunnitelmista. Hylätty koejakso ei estä osallistumasta valintamenettelyyn uudelleen.

Yleislääketieteen koejakso

Koejakson aikana arvioidaan hakijan osaamisen seuraavia elementtejä:

- kliiniset perustiedot ja -taidot
- perusterveydenhuoltoon sopivien diagnostisten strategioiden ja menetelmien käyttö (osaa hallita työhön liittyvää epävarmuutta ja tehdä tarkoituksenmukaisia päätöksiä keskeneräisissäkin asioissa)
- yhteistyötaidot
- ammatilliset vuorovaikutustaidot
- kehittymispotentiaali.

Koulutusterveyskeskuksen koejakson arviointiin sisältyy kaksi erikoislääkärikouluttajan tekemää osaamisen arviointia ja lähiesimiehen lausunto. Nimetty kouluttaja arvioi osaamisperustaisen koulutuksen periaatteiden mukaan työssä toimimista ja käy palautekeskustelut hakijan kanssa. Koejaksolla suoriutumista arvioidaan vastaanottotapahtuman arviointi -mittarilla. Vastuuhenkilö tekee lopullisen päätöksen siitä, onko jakso hyväksyttävä.

Työterveyshuollon koejakso

Koejakso kestää 6 kk ja suoritetaan yliopiston hyväksymässä työterveyshuoltojakson koulutuspaikassa. Koejakson käytännöissä sovelletaan kaikille erikoisaloille yhteistä mallia työterveyshuollon erikoistumisen oppaassa ja ELSAssa. Sen lisäksi erikoistuvan tulee määräaikaisen opinto-oikeuden saatuaan osallistua seuraavaan mahdolliseen yliopiston järjestämään starttiseminaariin sekä suorittaa koejakson aikana Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma -kurssi työterveyshuollon virtuaaliyliopistossa (<https://tthvyo.fi/>).